

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ**

Ταχ. Δ/ση : Λέκκα 23-25, 105 62, Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Μπαμπλέκη, Μ. Βαμβακά
Τηλέφωνο : 210 3258161, 213 2125642
Ηλ. Ταχ. : e.bampleki@minfin.gr ;
m.vamvaka9@gmail.com

**Προς: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων**
Χαρ. Τρικούπη 6-10, 106 79, Αθήνα
E-mail: yp.synt.grammateia@minfin.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην με α.π. 4997/04.05.2026 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου»

Σχετ. : Το με α.π. 69849/05.05.2026 έγγραφό σας.

Συν.: 1/ Η με α.π. 260114/11.05.2026 επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος

2/ Η με α.π. 24/11.05.2026 επιστολή της εταιρείας «QQUANT MASTER SERVICER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ».

Σε απάντηση της εν θέματι ερώτησης της Βουλευτού κας Λιακούλη Ευαγγελίας με θέμα «Αγροτικά δάνεια: Αδιέξοδες ρυθμίσεις και παραγωγοί σε παρατεταμένη ομηρία», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτή στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ι. ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Α. Την 27.07.2012 ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της “Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Τ.Ε.” (ΑΤΕ ΥΕΕ) και το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα τέθηκε σε ειδική εκκαθάριση, σύμφωνα με την απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ΕΠΑΘ 46/1/27.07.2012- (Β’ 2208). Η Τράπεζα της Ελλάδος διόρισε με την απόφαση ΕΠΑΘ 182/1/4.4.2016 την εταιρεία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.» (ΡQH) ως ειδικό εκκαθαριστή για το σύνολο των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων (ΠΙ

ΥΕΕ), μεταξύ αυτών και της Αγροτικής Τράπεζας υπό ειδική εκκαθάριση (ΑΤΕ ΥΕΕ), με σκοπό την αποτελεσματικότερη διαχείριση της περιουσίας τους και την επίτευξη υψηλότερων επιχειρησιακών στόχων, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Η ΡQH λειτουργεί υπό την άμεση εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με δελτίου τύπου, που εξέδωσε, στις 16/6/2025, η QUANT, ανακοίνωσε ότι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Ανώνυμη Εταιρεία, Ειδικός Εκκαθαριστής Πιστωτικών Ιδρυμάτων», ανέθεσε, υπό την ιδιότητά της ως ειδικού εκκαθαριστή, στην εταιρεία «QQUANT MASTER SERVICER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Δ.Α.Δ.Π.», τη διαχείριση των απαιτήσεων των παρακάτω υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών, φυσικών και νομικών προσώπων και αγροτικών συνεταιρισμών στο πλαίσιο του ν. 5072/2023 και των διατάξεων που διέπουν την ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ανάθεση αυτή δεν μεταβάλλει τη νομική θέση των οφειλετών ούτε τους όρους αποπληρωμής των οφειλών. Τα Π.Ι.Υ.Ε.Ε. παραμένουν οι αποκλειστικοί δικαιούχοι των απαιτήσεων και η ΡQH ο ειδικός εκκαθαριστής τους.

Β. Οι διαχειριστές πιστώσεων δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα κατόπιν χορήγησης άδειας λειτουργίας από την ΤτΕ για τη διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις υπό την προϋπόθεση της πλήρους και διαρκούς συμμόρφωσης τους με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στον ν. 5072/2023 και στην ΠΕΕ 225/1/30.01.2024. Εν προκειμένω, ο διαχειριστής πιστώσεων με την επωνυμία «QQUANT MASTER SERVICER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» είχε αρχικώς αδειοδοτηθεί από την ΤτΕ, δυνάμει της υπ' αριθ. 247/1/14.11.2017 απόφασης της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ), σύμφωνα με το τότε νομοθετικό πλαίσιο. Κατόπιν θέσης σε ισχύ του ν. 5072/2023, η ανωτέρω εταιρεία έλαβε άδεια λειτουργίας διαχειριστή πιστώσεων με την Απόφαση ΕΠΑΘ 505/23/28.06.2024, σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου θεσμικού πλαισίου και της ΠΕΕ 225/1/30.01.2024.

Γ. Σύμφωνα με την με α.π. 260114/11.05.2026 σχετική επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδας, η Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων, η οποία συνεστήθη με την παρ. 11 του άρθρου 74 του ν. 4172/2013 (Α' 167), εξετάζει ζητήματα της αρμοδιότητάς της, η

οποία συνίσταται στην παροχή σύμφωνης γνώμης επί των αιτημάτων του ειδικού εκκαθαριστή ή του νομίμως εκπροσωπούντος αυτόν, που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 2^α του άρθρου 146 του ν. 4261/2014, συμπεριλαμβανομένων αιτημάτων που αφορούν απαιτήσεις έναντι οφειλετών του αγροτικού τομέα. Στην επιστολή, αναφέρεται ότι έχουν ήδη προχωρήσει περιπτώσεις ρύθμισης υποχρεώσεων αγροτικών συνεταιρισμών και ότι βρίσκονται σε εξέλιξη στοχευμένες ενέργειες προσέγγισης προς ιδιώτες οφειλέτες με ευνοϊκούς όρους ρύθμισης οι οποίες συμβάλλουν περαιτέρω στη βελτίωση της διαχείρισης των σχετικών χαρτοφυλακίων. Επίσης, για το συγκεκριμένο ζήτημα, η εταιρεία «QQUANT», στη με α.π. 24/11.05.2026 επιστολή της, αναφέρει ότι έχει επιτευχθεί σημαντικός αριθμός εντάξεων και ρυθμίσεων με αυξητική τάση, οι δε ολοκληρωμένες ρυθμίσεις αφορούν τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και αγροτικούς συνεταιρισμούς. *[Σχετικώς μπορείτε όπως δείτε τα συνημμένα στην παρούσα μας].*

II. ΝΟΜΟΣ 5184/2025

Για τη διευθέτηση των δανειακών απαιτήσεων έναντι των αγροτών και των αγροτικών συνεταιρισμών, έχει ψηφισθεί ο ν. 5184/2025 (Α' 34) με τίτλο: *«Διεπαγγελματικές οργανώσεις, ενίσχυση του αγροτικού τομέα, οργάνωση των υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας»*. Αντικείμενο του νόμου αποτελεί, μεταξύ άλλων, η παροχή κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων στους φορείς που ασχολούνται με τα αγροτικά δάνεια, για την εξυγίανση των σχετικών συμβάσεων και την επανεκκίνηση της αγροτικής ιδίως οικονομίας, μέσω της τροποποίησης των ν. 4261/2014 (Α' 107) και 5072/2023 (Α' 198).

Ειδικότερα, με το άρθρο 23 του ως άνω νόμου, προβλέπεται ότι οι ειδικοί εκκαθαριστές πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση, υποβάλλουν προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος επιχειρησιακά σχέδια με συγκεκριμένους στόχους. Επίσης, η διαχείριση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή πιστώσεων που πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Ειδικά για τους αγρότες, προστίθεται στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 νέα παρ. 7, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση της διαχείρισης

απαιτήσεων έναντι αγροτών, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω του κλάδου στον οποίο απασχολούνται οι οφειλέτες, προτιμάται διαχειριστής πιστώσεων που μπορεί να αναχρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία ή τις οικονομικές του δραστηριότητες, ο ίδιος ή σε συνεργασία με πιστωτικό ίδρυμα εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις. Υπολογίζεται ότι η ρύθμιση αφορά σε περισσότερους από επτακόσιους (700) συνεταιρισμούς και είκοσι μία χιλιάδες (21.000) αγρότες, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας.

Επίσης, με το άρθρο 26 διευκολύνθηκε η πρόσβαση των αγροτών σε χρηματοδοτήσεις, καθώς καθίσταται δυνατή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο. Με το νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο τίθενται οι βάσεις για την προστασία της αγροτικής περιουσίας, εξασφαλίζοντας ότι οι αγρότες θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προστατεύοντας την ακίνητη περιουσία τους.

III. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Πέραν των άνω ειδικών διατάξεων, υπενθυμίζεται ότι οι οφειλέτες είχαν και εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν όλα τα χρέη τους, μέσω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης, καθώς η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, τον Κώδικα Δεοντολογίας ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες

ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»). Ειδικότερα:

A. Με τα άρθρα 5-30 ν.4738/2020 εισήχθη ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, δυνάμει του οποίου μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όλοι οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις και προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως επιδόσεων διαταγών πληρωμής, κατασχέσεων τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεων και πλειστηριασμών στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού στο πλαίσιο του Μηχανισμού προβλέπεται η μερική διαγραφή χρεών, ιδίως για τα χρέη προς τους πιστωτές του Δημοσίου, ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ, ως εξής:

- Έως 75% επί της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο,
- έως 85% επί των προσαυξήσεων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ
- έως 95% επί των προστίμων της ΑΑΔΕ.

Στο πλαίσιο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, όσον αφορά στους δημόσιους πιστωτές, η ρύθμιση των οφειλών κατόπιν σχετικής αίτησης οφειλέτη ήταν ανέκαθεν και συνεχίζει να είναι υποχρεωτική γι' αυτούς. Δηλαδή, εάν οποιοσδήποτε οφειλέτης υποβάλει εγκαίρως αίτηση ρύθμισης των οφειλών του προς την Α.Α.Δ.Ε ή/και τον e-ΕΦΚΑ, τότε πρόκειται να λάβει άνευ ετέρου πρόταση ρύθμισης από τον πιστωτή του και έτσι αποφεύγει τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία του.

Β. Με το νόμο 5313/2026 «Μέτρα αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης και ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών, μισθολογικές και φορολογικές διατάξεις, ρυθμίσεις για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου, ρυθμίσεις για την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και βελτίωση του πλαισίου για τα παίγνια, ρυθμίσεις για την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις» (Α'102) η Κυβέρνηση προχώρησε σε νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης, με την πρόσθετη παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας όλων των πολιτών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς. Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών συμπληρώθηκε δυνάμει των διατάξεων του άνω νόμου 5313/2026 (α. 13-15), οι οποίες εισάγουν μια σημαντική αλλαγή σε σχέση με την προστασία της πρώτης κατοικίας όλων των οφειλετών. Ειδικότερα, η νέα ρύθμιση δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους οφειλέτες ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης ρύθμισης των οφειλών τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού να διαχωρίζουν την κύρια κατοικία τους από την υπόλοιπη περιουσία τους, ώστε να επιτυγχάνουν μεγαλύτερο «κούρεμα» και χαμηλότερες μηνιαίες δόσεις. Οι οφειλέτες θα μπορούν να επιλέγουν την προστασία της πρώτης κατοικίας τους, με αντάλλαγμα τη ρευστοποίηση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Με τη νέα ρύθμιση που ήδη επεξεργάζεται η Υπηρεσία μας, το ύψος του «κουρέματος» και της μηνιαίας δόσης θα διαμορφώνεται με βάση την αξία της πρώτης κατοικίας του οφειλέτη σε σχέση με το συνολικό του χρέος προς τους χρηματοδοτικούς φορείς. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή θα είναι ταχεία, ώστε να προσφέρει μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τα χρέη τους και να διασφαλίσουν την κατοικία τους. Όπως γίνεται απολύτως κατανοητό με την εν λόγω βελτίωση του εξωδικαστικού μηχανισμού ο οφειλέτης, εάν το επιθυμεί, θα μπορεί να επιλέγει τη διάσωση μόνον της κύριας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή ο εξωδικαστικός, στον υπολογισμό της παραγόμενης πρότασης, θα λαμβάνει υπόψιν μόνον την αξία της υπό διάσωση κύριας κατοικίας και όχι των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος-οφειλέτη. Ως αποτέλεσμα, η δόση και

τα κουρέματα των οφειλών του θα είναι ουσιαστικά βελτιωμένα και ανταποκρινόμενα μόνον στην αξία της κατοικίας και των εισοδημάτων του, θα διασώζεται η κύρια κατοικία του, ενώ τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία θα εκποιούνται μέσω διαδικασίας ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Γ. Περαιτέρω, στον νόμο 4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της πρώτης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία). Επομένως, όλοι οι συμπολίτες μας, που ανήκουν και στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών, μπορούν να απολαύουν των ως άνω προστατευτικών προνοιών από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, σε σχέση με τη διαχείριση των οφειλών τους, ως εξής:

α). Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο και ευνοϊκό για τους ευάλωτους οφειλέτες/δανειολήπτες είναι ότι ήδη από το έτος 2023 και με τον ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α'198) εισάγονται ακόμη περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023). Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων και των πλειστηριασμών.

β). Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών (2η ευκαιρία): εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η πρώτη κατοικία του ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της

λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο. εφόσον ανακάμψει οικονομικά στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο οφειλέτης υποχρεούται να πληρώνει το μηνιαίο μίσθωμα (δηλ. ενοίκιο) προς το Φορέα και για το σκοπό αυτό το Κράτος στηρίζει οικονομικά τα ευάλωτα νοικοκυριά παρέχοντας μηνιαίο επίδομα στέγασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι εξώσεις.

γ). Μέριμνα για τους πολίτες που υπάγονται στην κατηγορία των ΑμεΑ. Ειδικότερα, σε ό τι αφορά τη μέριμνα προς τα Άτομα με Αναπηρία, κομβικής σημασίας είναι η πρωτοβουλία, η οποία υλοποιήθηκε δυνάμει της τροποποίησης της παραγράφου 5 του άρθρου 225 του ν. 4738/2020 και της δημοσίευσης της υπό στοιχεία 106723 ΕΞ 2024 Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Επικρατείας με τίτλο «Καθορισμός κριτηρίων χαρακτηρισμού ως «ευάλωτων» ατόμων με ειδικές ανάγκες βάσει ποσοστού αναπηρίας, καθώς και εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων προκειμένου για την ένταξή τους στις πρόνοιες του ν. 4738/2020 για τους ευάλωτους οφειλέτες βάσει της παρ. 3 του άρθρου 14 καθώς και του Μέρους Δευτέρου του Βιβλίου Τρίτου ν. 4738/2020» (Β' 4337). Με τις διατάξεις αυτές αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων που πληρούν τα κριτήρια του «ευάλωτου οφειλέτη» για τους ορισμούς του α. 217 του ίδιου άνω ν. 4738/2020, καθώς λαμβάνουν πλέον τα προνόμια και τα δικαιώματα που ο νόμος ορίζει, άτομα με ειδικές ανάγκες βάσει ποσοστού αναπηρίας, καθώς και εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων. Αποτέλεσμα της συγκεκριμένης προσθήκης είναι η διεύρυνση των κριτηρίων ευαλωτότητας σε ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό, το οποίο αυξάνει ουσιαστικά τους ωφελούμενους του πεδίου εφαρμογής του νόμου. Η διαδικασία διαπίστωσης της πλήρωσης των κριτηρίων, διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία

έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ), σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους Γ.Γ. Χ.Τ.Δ.Ι.Χ.).

δ). Με το Ν. 5193/11.4.2025-Α' 56 επήλθε και περαιτέρω βελτίωση των όρων του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει την εμπορική και αστική αφερεγγυότητα με τροποποίηση του ν. 4738/2020. Στον νόμο περιλαμβάνονται πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες διευρύνουν την περίμετρο για τους δικαιούχους, διευκολύνοντας όχι μόνο τους ευάλωτους συμπολίτες μας αλλά και τη μεσαία τάξη. Τα εισοδηματικά κριτήρια διπλασιάζονται, θεσμοθετείται η υποχρέωση του πιστωτή να καταθέτει έγγραφη πρόταση ρύθμισης προς τον οφειλέτη τρεις μήνες πριν από τον πλειστηριασμό, ενώ διευκολύνει τους ευάλωτους δανειολήπτες να σώσουν την κατοικία τους ακόμη και 20 ημέρες πριν από την εκποίησή της, μέσω της ένταξης στο ενδιάμεσο πρόγραμμα.

Δ. Μέχρι τη σύσταση του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, και ήδη από το έτος 2022, η Πολιτεία μερίμνησε για τους ευάλωτους οφειλέτες, με νομοθετική πρωτοβουλία, προκειμένου να μην υπάρξει έλλειψη θεσμικού πλαισίου έως τη σύσταση του Φορέα. Συγκεκριμένα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους τους ευάλωτους οφειλέτες και με προβλεπόμενη αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής. Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη. Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών

- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα και την παροχή Κρατικής επιδότησης είναι η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας - εισοδηματικά, περιουσιακά και λοιπά κριτήρια - που θεσπίστηκαν και ισχύουν στο προνοιακό πρόγραμμα «Επίδομα Στέγασης» (ΚΥΑ 71670, ΦΕΚ 4500/Β/29-09-2021), σύμφωνα με τα οποία:

α) το συνολικό εισόδημα δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε μέλος του νοικοκυριού και έως του ποσού των 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

β) η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 120.000 για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενη κατά 15.000 ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος και έως του ποσού των 180.000 ευρώ.

Επιπλέον, εφαρμόζεται το περιουσιακό όριο αναφορικά με καταθέσεις, ομόλογα, μετοχές κ.λπ. το οποίο ισχύει για το «Επίδομα Στέγασης». Τα εν λόγω κριτήρια ελέγχονται και διασταυρώνονται κατά την έκδοση βεβαίωσης ευάλωτου, η οποία είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα και εκδίδεται από ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Με το άρθρο 250 του Ν. 5297/2026 η προθεσμία υποβολής αιτήσεων και χορήγησης συνεισφοράς του Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες παρατάθηκε μέχρι τη μεταβίβαση της κατοικίας τους στον φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4738/2020, και σε κάθε περίπτωση, μέχρι την έκδοση της Απόφασης, περί έναρξης λειτουργίας του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης (παρ. 3 του άρθρου 226 του ν. 4738/2020).

IV. ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ

A. Πέραν όλων των ανωτέρω, και πρόσθετα των μέτρων που αφορούν την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου προστασίας της κύριας κατοικίας (υπό ΙΙΙΒ.), με τον ίδιο Νόμο 5313/2026, η Κυβέρνηση προχώρησε σε νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίες ενισχύουν περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους

και αποτροπής των συνεπειών της αναγκαστικής είσπραξης, με την πρόσθετη παροχή ουσιαστικών εργαλείων ρύθμισης, επανεκκίνησης και αποκατάστασης της οικονομικής λειτουργίας όλων των πολιτών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων που επιδιώκουν να καταστούν συνεπείς.

Πρώτον, θεσπίζεται δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οφειλέτης του Δημοσίου θα μπορεί να επιτυγχάνει την άρση της κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, εφόσον εξοφλήσει τουλάχιστον το 25% της οφειλής του και, συγχρόνως, ρυθμίσει τις λοιπές οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθώς αποκαθιστά την πρόσβαση του οφειλέτη στο τραπεζικό σύστημα και επιτρέπει τη διατήρηση ενός αναγκαίου επιπέδου ρευστότητας για την κάλυψη βασικών αναγκών νοικοκυριών, ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Η παρέμβαση αυτή συνδέεται άμεσα με το αίτημα προστασίας από αναγκαστικά μέτρα, διότι αντιμετωπίζει μία από τις πλέον επαχθείς συνέπειες της αναγκαστικής είσπραξης, ήτοι τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, χωρίς όμως να καταργεί την υποχρέωση ρύθμισης και σταδιακής αποπληρωμής των οφειλών.

Δεύτερον, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών. Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και οφειλετών με συνολικές οφειλές από 5.000 ευρώ έως 10.000 ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα το κατώτατο όριο ένταξης ήταν οι 10.000 ευρώ. Η διεύρυνση αυτή είναι κρίσιμη, διότι εντάσσει στο προστατευτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο μικρότερους οφειλέτες, οι οποίοι μέχρι σήμερα δεν μπορούσαν να αξιοποιήσουν τον μηχανισμό, παρά το γεγονός ότι και για αυτούς η συσσώρευση μικρότερων οφειλών μπορεί να οδηγήσει σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης ή είσπραξης. Με την ένταξη και των μικρότερων αυτών οφειλών στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό διευρύνεται αντίστοιχα και η προστατευτική λειτουργία του πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τη διαδικασία και μετά την επίτευξη ρύθμισης, σύμφωνα με τους όρους του ν. 4738/2020.

Τρίτον, θεσπίζεται νέα δυνατότητα ρύθμισης έως 72 δόσεων για παλαιές αρρύθμιστες οφειλές. Η εξαγγελθείσα ρύθμιση αφορά οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 31.12.2023 και δεν τελούσαν σε καθεστώς ρύθμισης κατά την 21.04.2026. Ως προϋπόθεση υπαγωγής προβλέπεται είτε η αποπληρωμή είτε η ρύθμιση τυχόν νεότερων ληξιπρόθεσμων οφειλών, δηλαδή οφειλών που δημιουργήθηκαν μετά το 2023, μέσω της πάγιας ρύθμισης. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας καταβολής ανέρχεται σε 30 ευρώ, ενώ το επιτόκιο είναι το αντίστοιχο της πάγιας ρύθμισης άνω των 12 δόσεων. Η ρύθμιση αυτή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό. Παρέχει μια ευρεία δυνατότητα τακτοποίησης παλαιών φορολογικών και ασφαλιστικών εκκρεμοτήτων, ώστε οι οφειλέτες να επανέλθουν σε καθεστώς ρύθμισης, να περιορίσουν τον κίνδυνο λήψης ή συνέχισης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης και να αποκαταστήσουν τη φορολογική και ασφαλιστική τους συνέπεια. Παράλληλα, η ρύθμιση των 72 δόσεων λειτουργεί ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό εργαλείο σε σχέση με τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό, ανάλογα με το τι είναι συμφερότερο για κάθε οφειλέτη, ενώ μέσω του Εξωδικαστικού εξακολουθεί να υφίσταται, κατά περίπτωση, δυνατότητα διαγραφής μέρους της οφειλής. Οι ανωτέρω διατάξεις ενισχύουν περαιτέρω την απάντηση της Πολιτείας στο ζήτημα των αναγκαστικών μέτρων. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ουσιαστική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους, χωρίς να ενθαρρύνεται η στρατηγική αθέτηση πληρωμών.

Τέταρτον, επισημαίνεται ότι προωθήθηκε η νομοθετική ρύθμιση για την αύξηση του ορίου του ακατάσχετου τραπεζικών λογαριασμών φυσικών προσώπων για οφειλές έναντι του Δημοσίου και ιδιωτών, με τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4161/2013 και της παρ. 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με την ρύθμιση αυτή, προβλέπεται ότι καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό, καθώς και τοποθετήσεις σε λογαριασμό πληρωμών στα εγκατεστημένα στη χώρα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών, είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων εξακοσίων (1.600) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο ίδρυμα. Ειδικά ως προς τις οφειλές προς το Δημόσιο, η ρύθμιση προβλέπει αντίστοιχη τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 33 του ΚΕΔΕ, με αντικατάσταση του υφιστάμενου ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα

(1.250) ευρώ από το ποσό των χιλίων εξακοσίων (1.600) ευρώ. Για την εφαρμογή του ακατάσχετου απαιτείται γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού λογαριασμού, με υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ.

V. Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση